

Z. ROGIŃSKI, J. W. KOCHAŃSKI.

E. GRODZKI, J. ZUBIERBIER

# LES EXPERIENCES ULTERIEURES DANS L'EXECUTION DE LA VACCINATION PREVENTIVE SIMULTANNEE AVEC LE SERUM ANTI-ROUGET DU PORC DE 50 UNITES

## Résumé

Depuis mars jusqu'à octobre 1947 on a vacciné simultanément 1585 porcs avec la culture virulente de rouget du porc en donnant 0,5 cc pour chacun et 1 cc pour 10 kilo de vif poids de serum anti-rouget

du porc de 50 unités. Ces porcs c'étaient vaccinés également dans les environs infectés et libres. Malgré que la vaccination seconde seulement avec la culture du rouget du porc dans les 14 jour n'était pas usée, les premiers cas de la maladie après la vaccination simultanée se sont manifestés ne qu'après 5 mois après la vaccination. A point de vue de la situation économique du pays et de la possibilité de la fabrication de serum de 50 unités plus facile, meilleur marche et plus vite il est profitable d'introduire à l'administration ce nouveau projet de la valeur de serum anti-rouget du porc concernant à l'application ce serum de 50-unités dans la vaccination préventive simultanée.

Państwowy Instytut Weterynaryjny. Zakłady Biologiczno-Farmaceutyczne w Drwalewie  
Kierownik: dr T. JASTRZĘBSKI

DR T. JASTRZĘBSKI

## Wyniki szczepień anakulturą różycową wg. Muromcewa w roku 1946

Les résultats des immunisations des porcs avec l'anaculture selon Muromcew en 1946

Nowoczesna epizootologia postawiła sobie za zadanie nie tylko zmniejszenia strat jakie przynoszą nam choroby zakaźne zwierząt domowych, ale również „wykorzenienie” tych chorób.

Z tego powodu, wszędzie gdzie to jest możliwe, dążymy do usunięcia szczepień bakteriami żywymi, a co najmniej do zastąpienia ich przez kultury szczepów niebezpiecznych dla zwierząt i ludzi. Jeżeli chodzi o różycę świń, to wobec rozpowszechnienia włoskowej różycy i zdolności jego do rozmnażania się w pewnych warunkach nawet w ziemi zlanej wodą lub gnojówką, pełnego „wykorzenienia” choroby nie da się prawdopodobnie osiągnąć. Tym niemniej musimy dążyć, ażeby ilość źródeł zakażenia, jakie stanowią znajdujące się gdziekolwiek włoskowce różycy, jak najbardziej ograniczyć. Z tego powodu odwracamy się powoli od szczepień czynno-biernych, traktujemy jako zło konieczne kultury, które utraciły na stałe lub też na pewien czas swą zjadliwość dla zwierząt i poszukujemy metody stworzenia szczepionki zabitej.

Z pośród szczepionek zabitych przeciwko różycy weszła w użycie masowo jedynie półpłynna anakultura różycowa wg. Muromcewa. Dane rosyjskie podają, że w roku 1937/38 szczepionka ta stosowana była na kilkaset tysięcy świń, przy czym podczas uodparniania i przez pierwsze 15 dni po drugim szczepieniu, straty wskutek różycy wyniosły 0,057 — 0,17%, a straty wskutek przełamania odporności już nabytej, przez różycę naturalną, wyniosły w 1937 r. 0,15%, a w roku 1938 — 0,42% sztuk szczepionych.

W Polsce anakultura różycowa została poraz pierwszy zastosowana w roku 1945. Ponieważ jednak wobec braku surowicy na rynku i ogromnych strat w pogłowie świąskim, Departament Weterynaryjny zlecił produkcję kilku dopiero organizującym się wytwórniom,

szczepionka otrzymana miała bardzo różną wartość i wyniki były raczej niekorzystne.

W roku 1946 Zakłady Drwalewskie wyprodukowały i rozprowadziły w terenie ogółem 680 litr. anakultury różycowej. Sposób przygotowania jej był na ogół oparty na metodyce Muromcewa, jednak z pewnymi zmianami wywołanymi przez trudności powojenne zaopatrzenia Zakładów w chemikalia, pepton, aparaturę itp. Za rzecz zasadniczą przy produkcji uważano tylko użycie świeżo przepasazowanych, pełnozjadliwych szczepów, osiągnięcie dobrych wzrostów oraz kontrolę laboratoryjną skuteczności każdej serii. Każda seria szczepionki była badana na skuteczność na gołębiach, przy czym do rozlewu i sprzedaży dopuszczano tylko te serie, które co najmniej 2-m gołębiom spośród trzech szczepionych nadawały pełną odporność przeciwko zjadliwemu szczepowi różycy, bijącemu gołębie kontrolne w ciągu 2—3 dni.

Dla zorientowania się w skuteczności szczepionki w terenie, do 20-tu lekarzy, którzy w 1946 r. wyszczepili największe ilości anakultury produkcji Drwalewskiej, została rozesłana specjalna ankieta. Odpowiedzi otrzymano od 12-tu lekarzy, z tego od 8-miu z danymi liczbowymi. Jesteśmy świadomi, że do danych tych musimy podejść z pewną ostrożnością, gdyż z jednej strony ilość podawanych zachorowań zapewne mieści w sobie nie tylko wypadki różycy, ale i innych chorób, a z drugiej strony, nie wszystkie wypadki zachorowań zostały lekarzowi zgłoszone — tym niemniej dane te umożliwiają nam do pewnego stopnia zorientowanie się co do wartości szczepień anakulturą różycową w warunkach polskich.

Ankieta obejmuje ogółem 17.410 świń szczepionych dwukrotnie anakulturą. Wśród świń tych było 9.680

prosiat wagi do 30 kg, 5-305 warchlaków i 2-425 świń dużych.

Zachorowania na różycę w okresie nabierania odporności (tj. od 1. szczepienia do 15 dnia po drugim szczepieniu), zostały zaobserwowane u 127 sztuk tj. u 0,73% sztuk szczepionych. Analogiczne dane sowieckie wykazują zaledwie 0-057% wzgl. 0,15%. Przyczyną zapewne jest to, że w Związku Radzieckim szczepienia były wykonane jako urzędowe i zostały przeprowadzone w marcu — kwietniu, gdy naturalna różycę jeszcze nie występuje. Zresztą ten fakt zaobserwowali również nasi koledzy biorący udział w podanej wyżej ankiecie.

Odporność na różycę — licząc od 15 dnia po drugim szczepieniu — wg. zgodnego niemal twierdzenia wszystkich uczestników ankiety — trwa 4 miesiące. Zaledwie 2-3 kolegów, którzy razem zaszczepili około 1295 sztuk zaobserwowało odporność bardziej długotrwałą. Jest rzeczą bardzo charakterystyczną, że jeden z tych kolegów jest jedyny, który zaszczepił wszystkie prosiata 3-krotnie. Procent zachorowań w okresie obserwacji, wynoszącym u większości kolegów 4 miesiące czasu, wyniósł 0,33% sztuk szczepionych. Dla porównania przypomnę, że wg. źródeł sowieckich straty wyniosły w r. 1937 — 0,15% i w r. 1938 — 0,42%, prawdopodobnie jednak obejmowały dłuższy okres obserwacji.

Niektórzy koledzy dla porównania zaszczepili część świń w swoim okręgu metodą simultani. Razem zostało zaszczepionych 2-762 sztuki. Straty poszczepienne wśród nich wyniosły 6 sztuk tj. 0,2%, a straty wskutek zbyt niskiego stopnia odporności 3 sztuki tj. ca 0,1%.

### Streszczenie

1. W roku 1946 zużyto w Polsce 680 litr. anakultury różycowej wg. Muromcewa (zmodyfikowanej nieco wskutek braków surowcowych). Ilość ta wystarcza do zaszczepienia 2-krotnie 68.000 świń.

2. Każda seria anakultury była badana na skuteczność laboratoryjnie na gołębiach.

3. Ankieta objęła 17-410 świń zaszczepionych 2-krotnie anakulturą (9-680 prosiat wagi do 30 kg, 5-305 warchlaków i 2-425 świń dużych).

4. Zachorowania na różycę od dnia 1-go szczepienia do 15 dnia po drugim szczepieniu wystąpiły u 0,73% sztuk szczepionych (w Zw. Radzieckim od 0-057% do 0-15%). Przyczyną było zapewne zbyt późne szczepienie, gdy w terenie wystąpiła już różycę naturalna.

5. Odporność na różycę trwała 4 m. Procent zachorowań wyniósł przy tym 0,35% sztuk szczepionych (w Zw. Radzieckim w r. 1937 0,15% — w r. 1938 — 0,42%). Sztuki szczepione najczęściej zapadały na formę pokrzywkową.

T. JASTRZĘBSKI

### LES RESULTATS DES IMMUNISATIONS DES PORCS AVEC L'ANACULTURE SELON MUROMCEW EN 1946.

#### Résumé

1. Anaculture contre le rouget de porc selon Muromcew est culture du rouget du porc, tuée par le formol, continuant 0,25% de agar — agar, complètement inoffensive pour les animaux d'expériences et les porcs.

Anaculture usée en Pologne en 1946 était modifiée un peu à cause des difficultés après la guerre.

On use la quantité 680 ltr. suffisante pour immuniser 2 fois 68.000 porcs.

2. Chaque série d'anaculture était vérifiée pour la valeur en expériences laboratoires aux colombes.

3. Des résultats des immunisations des 17-410 porcs sont connus et notes dans le tableau ci joint.

4. La morbidité chez les porcs immunisés depuis le premier jour d'immunisation jusqu'à le 15 jour après la seconde immunisation, montait à 0,73% — en Russie Soviétique en 1937—1938 — 0,057—0,15%. La cause était probablement l'immunisation en été, quand les cas de la maladie naturelle sont fréquents.

5. L'immunité durait 4 mois. La morbidité montait à 0,33% — en Russie Soviétique en 1937 à 0,15% en 1938 à 0,42%. La maladie se manifestait le plus souvent en forme bénigne.

Państwowy Instytut Weterynaryjny w Puławach Wydział Hodowli i Higieny Weterynaryjnej  
p. o. Kierownik: Dr EUGENIUSZ DOMAŃSKI

LECH JAŚKOWSKI, LECHOSŁAW WALKOWSKI

### Obserwacje nad rozprzestrzenieniem gruźlicy i ronienia zakaźnego wśród bydła chłopskiego

Observations on the spread of Tuberculosis and Bang's disease in cattle of peasants

(Doręczenie tymczasowe)

W związku z akcją inseminacji krów podjętą przez Doświadczalną Stację Unasienniania Zwierząt w Trzemeszcu (Państw. Inst. Wet.) w październiku ub. roku zaczęto się zastanawiać nad formą organiza-

cijną unasienniania w rejonie zasięgu stacji. Początkowa koncepcja opierała się na wzorach zagranicznych i potraktowania inseminacji jako zabiegu czyślo hodowlanego zaczęła w zefknięciu z życiem zawodzic. Rolnicy okoliczni nie zdrazzali zrozumienia dla walorów hodowlanych zabiegu. Natomiast zupeł-